

Speech Mariëtte Hamer

Ledencongres Partij van de Arbeid

Breda, 14-06-2008

Gesproken woord geldt

DE PVDA, JUIST IN DEZE TIJD

Partijgenoten,

laten we er niet om heen draaien. Als je naar de peilingen kijkt, dan worden we daar niet vrolijk van. Nu zegt het politieke handboek dat ik nu tegen u moet zeggen: “Ach peilingen, het zijn maar dagkoersen, trekt u zich er niets van aan!” Maar ik hoop dat u inmiddels weet dat dat mijn stijl niet is.

Maurice de Hond doet natuurlijk gewoon zijn werk. Maar waar ik de pest in heb, is het beeld dat achter die peilingen schuil gaat.

- Ik baal van de beschuldigingen van kiezersbedrog en vermeend gedraai.
- Ik baal van het beeld dat de PvdA onzichtbaar is.
- Ik baal van het verhaal dat er een richtingenstrijd zou zijn.
- Ik baal ervan dat noodzakelijke maatregelen soms onhandig in het nieuws komen.
- En ik baal het meest van het beeld dat dit kabinet geen resultaten boekt.

Partijgenoten,

En het is erger dan dat. De Politiek in zijn geheel maakt een opgejaagde indruk.

Politici lopen steeds meer achter de waan van de dag aan.

En waarom gebeurt dit?

- Omdat politici denken daarmee het vertrouwen van kiezers te herwinnen.
- Omdat we in Den Haag denken dat kiezers op hol zijn geslagen.
- En omdat we denken dat we achter hen aan moeten lopen met makkelijke verhalen.

Partijgenoten,

dat is een Haagse wedstrijd die we niet kunnen winnen. En het is wat mij betreft ook een wedstrijd met de verkeerde spelregels.

- Bij die wedstrijd regeert namelijk de angst.
- Bij die wedstrijd is regeringsdeelname een hinderlijke blessure.
- Bij die wedstrijd wordt je voortdurend van vuil spel beschuldigd als je een compromis sluit.
- Bij die wedstrijd worden idealen afgestraft, omdat je de hoge verwachtingen niet in kan lossen.

Partijgenoten,

Natuurlijk moeten we ons wapenen voor die Haagse wedstrijd.

Wij spelen in de frontlinie.

En daar krijg je de meeste klappen.

Daar loop je af en toe een bloedneus op.

Bij mijn aantreden als fractievoorzitter heb ik gezegd:

- Ik wil vechten om die wedstrijd te winnen.
- Vechten voor de mensen in het land die onze hulp nodig hebben.
- Vechten voor een sociaal en sterk Nederland. - Vechten voor de toekomst van kinderen, hier maar ook elders in de wereld.

Die wedstrijd wordt echter niet in Den Haag maar in het land gespeeld.

- Daar zie ik geen kiezers die op hol geslagen zijn.
- Daar zie ik mensen die te maken hebben met alledaagse zorgen.
- Met zorgen over het behoud van hun baan.
- Met zorgen over de veranderingen in hun wijk.
- Met zorgen over goed onderwijs.

Als je die wedstrijd van het alledaagse leven analyseert dan is er iets heftigs aan de hand.

Voor het eerst sinds de wederopbouw staat er een generatie (op het veld) die bang is dat hun kinderen het slechter zullen krijgen dan zij het zelf hebben.

Die constatering raakt de PvdA in het hart. Want wij zijn altijd de Partij van de vooruitgang geweest.

- Van het kunnen scoren, ongeacht je afkomst.
- Van het knokken voor de verbetering van de positie de mensen aan de onderkant.

- Van de strijd voor de verbetering van arbeidsomstandigheden.
- Van er voor zorgen dat mensen zich kunnen ontwikkelen via onderwijs en cultuur.

Daar stond Joop den Uyl voor met zijn wens voor een gelijk spreiding van kennis, inkomen en macht. Daar stond Joke Kool Smit voor met haar wens voor een 4 daagse werkweek. Die geschiedenis. Die tweeslag waarbij het aan de ene kant om beschermen gaat. En aan de andere kant om het ontwikkelen, het hervormen. Dát is de kern van het gedachte goed van de PvdA. Daar gaat het ons om.

En dat maakt deze wedstrijd om het geloof in een eerlijke, solidaire toekomst, dus ónze wedstrijd. Die wedstrijd moeten we winnen. Niet voor de zetels. Niet voor de Haagse roem.

Maar:

- voor al die Nederlanders die vooruit willen in het leven.
- Voor al die mensen die een eerlijke kans willen in het leven.
- Voor al die mensen die rekenen op de overheid als het echt even niet meer lukt.

Partijgenoten,

Die wedstrijd winnen we alleen als er duidelijkheid is over onze speelwijze. Ook daar wil ik heel helder over zijn.

We moeten vanaf nu stevig en effectief sociaal democratisch spel op de mat leggen. En zo moeilijk is dat niet.

De basis voor die speelwijze hebben namelijk we al. Onze kernwaarden solidariteit en emancipatie zijn namelijk idealen van gisteren en van vandaag.

Dat blijkt ook weer op dit Congres over Arbeid.

Want wij zijn die Partij van de Arbeid!

- Wij maken ons hard voor zeggenschap van mensen in bedrijven.
- Wij maken ons druk over de kwaliteit van de arbeid.
- Wij gebruiken arbeid om kwetsbare mensen vooruit te helpen, te verheffen

Dát zit in de kern van de resolutie.

Daarom zeg ik: Snel aan de slag met de kansen die het rapport Bakker ons vanaf maandag geeft. Dus Kabinet zorg er voor dat nog deze kabinetsperiode die tweehonderdduizend mensen aan het werk kunnen. En we willen nog meer.

Wij willen dat zorg en arbeid wordt gedeeld tussen vaders en moeders. Daarom zijn wij de partij die altijd aandacht heeft besteed aan emancipatie en kinderopvang. En daarom heb ik ook vandaag een plan gepresenteerd met Arie Slob. Samen gaan we er voor zorgen dat er meer aandacht komt voor schooltijdbanen, zodat mannen en vrouwen een paar keer per week op tijd thuis voor hun kinderen kunnen zijn. Als ze dat willen.

En dan die kinderopvang. Weet één ding van mij. Die kinderopvang, die is van ons. Dankzij de PvdA gaat er meer geld naar de kinderopvang dan ooit tevoren. Straks bijna 2,4 miljard! Dankzij al die rooie is er een cultuuromslag gemaakt. Kinderopvang is niet langer zielig maar is leuk en goed voor kinderen.

En met die marsroute naar de kinderopvang als basisvoorziening gaan we gewoon door! Wij zullen er voor zorgen dat de kinderopvang toegankelijk blijft en dat de kwaliteit steeds beter wordt.

Want dat partijgenoten, is in het belang van onze kinderen, en daarmee in het belang van ons land.

En daar waar mensen hun geloof in een betere toekomst voor hun kinderen verliezen, moeten wij ze het handvat geven waaraan ze zich kunnen optrekken.

- Juist in deze tijd waarin de wereldmarkt niet meer buiten te houden is.
- Juist in deze tijd waarin internationalisering grote kansen biedt, maar ook risico's met zich meebrengt.

Juist in deze tijd is de PvdA nodig.

Bent u nodig.

Want in deze tijd gaat het om houvast en vooruitgang, solidariteit en dynamiek.

Daarom willen wij niet een economie die concurreert op de laagste loonkosten, de slechtste arbeidsomstandigheden en de laagste belastingen en de grootste ontslagflexibiliteit.

Maar een economie die investeert in mensen en wetenschap. Daarom moeten we de kansen grijpen om Nederland koploper te maken op het gebied van duurzame energie.

Nederland kan daarmee een wereldspeler worden zoals met windenergie. We hebben er de bedrijven en de havens voor. We hebben daarbij nog een geweldige mogelijkheid: Energie halen uit de overgang tussen zoet en zout water. Blue Energy. Klinkt futuristisch, maar Nederland bezit de grootste zoet-zout-waterscheiding ter wereld: Onze afsluitdijk. Die is wat ons betreft over vijftien jaar een enorme, duurzame energiecentrale.

Dus kabinet: investeer in het onderzoek wat nodig is om zo'n droom waar te maken. Alleen op die manier koppel je een duurzame toekomst en innovatie aan werkgelegenheid.

Aan arbeid dus.

Dynamiek ja. Maar het is ook de PvdA die af en toe zegt: HO, STOP, nu niet verder. En ik ben er dus trots op dat wij de rechtszekerheid van mensen hebben beschermd door de versoepeling van het ontslagrecht tegen te houden. En reken er op dat blijf ik doen zolang als het nodig is. En daarom ben ik er trots op dat wij er voor hebben gezorgd dat Wajongers niet bang hoeven te zijn dat hun uitkering wordt verlaagd.

Maar nog meer ben ik er ook trots op dat wij een plan hebben gepresenteerd waar door heel veel partijen positief op is gereageerd.

- Een plan waarmee mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt niet langer gevangen worden gehouden in een uitkering.
- Een plan waarin mensen aan de onderkant echte kansen krijgen op werk.

Want dat is ook de PvdA. Geen nieuwe lappendekens meer aan regelingen. Maar maatwerk voor mensen, uitgevoerd dichtbij de mensen in de buurt.

Die aanpak kiezen we voor de arbeidsmarkt. En ik meld u vast dat gaan we ook doen voor het onderwijs, als eerste voor het speciaal onderwijs.

Dát is de PvdA, juist in deze tijd. En ja natuurlijk regeren wij met CDA en CU omdat wij daarmee resultaten voor mensen kunnen boeken. Want daar gaat het ons om. Resultaten voor de mensen. En dat regeren, dat was nodig.

Want mag ik u meenemen naar een jaar of 3 geleden? Toen werd er een hele andere wedstrijd gespeeld. Toen ging het de verkeerde kant op met Nederland. Daar stonden de neoliberalen: de Geus, Zalm, Pechtold en Verdonk. Denkt u nog eens aan dat volle Museumplein met al die mensen die zich oprecht zorgen maakten over hun toekomst. En plakt u aan dat beeld nog eens de schaterlach van Gerrit Zalm, die vanuit zijn ivoren toren vrolijk naar die mensen stond te zwaaien.

Dat was dus dat vorige kabinet.

- Dat kabinet dat met de rug naar de samenleving wegdook in stelselherzieningen.
- Dat kabinet dat de salarissen van onderwijzers, agenten en verpleegkundigen bevroor.
- Dat kabinet dat hardvochtig 26000 asielzoekers in de kou liet staan.
- Dat was dus het kabinet van “Zoek het zelf maar uit”.

Partijgenoten,

Dat moest dus anders. Die omslag moest gemaakt. En daarvoor hebben wij met zijn allen de verantwoordelijkheid genomen. U ook, congres.

Daarom zijn we met z'n allen het veld opgestapt. Inderdaad, dat is hard werken, hard bikkelen, iedere dag weer. Maar we zijn onderweg. Stap voor stap met de blik op onze idealen gericht.

En dat is de reden dat ik vandaag ook zeg: Het is de PvdA die zorgt voor een sociaal en sterk Nederland. Ja u hoort het goed. Onze leus was sterk en sociaal. Maar juist in deze tijd keer ik het om. Want een sociaal Nederland is nodig om voor een sterk Nederland te kunnen zorgen! En kijk. Dankzij loonkostensubsidies en participatiebanen hebben mensen meer kans op werk. Dat is de verdienste van *Ahmed Aboutaleb*

En kijk naar de beloning van de mensen die het cement van onze samenleving zijn. Eindelijk krijgen de Leraren en Agenten er fors geld bij. Terecht! Dat is de verdienste **Guusje ter Horst en Ronald Plasterk**.

En kijk kinderen kunnen diploma's weer gaan stapelen in het onderwijs. En kijk naar de verbetering van het basisonderwijs.

Dat is de verdienste van **Sharon Dijksma**.

En kijk naar onze internationale strijd voor in fragiele staten, om zoveel mogelijk mensen de kans te geven uit armoede te klauteren en aan te haken bij de wereldeconomie. Dat is de verdienste van **Bert Koenders**.

En ook in Afghanistan staat opbouw centraal. Opbouw kan niet zonder veiligheid. En daarom staan wij achter onze vrouwen en mannen daar. En daarom is het van de zotte dat Rita Verdonk deze week onze hele ontwikkelingssamenwerking te grabbel gooide. Nou, dan weet ik weer waar ik tegen vecht.

Dat is diezelfde Rita Verdonk die een draak van een inburgeringswet maakte. Een draak van een wet waardoor cursisten thuis zitten en docenten worden ontslagen. En over verkiezingsbeloftes breken gesproken. Toen ik laatst in een debat aan Rita Verdonk vroeg of ze inburgering nog wel belangrijk vond zei ze luid en duidelijk: niet meer! Nou dat doet **Ella Vogelaar** dus stukken beter!

En kijk naar de topinkomens. Voor het eerst in de geschiedenis zijn er stappen gezet om het evenwicht tussen loon en prestatie te herstellen. Dat is de verdienste van onze vice premier, onze minister van financiën, onze partijleider **Wouter Bos**.

Die heeft overigens al heel wat bewezen door afgelopen Prinsjesdag de meest linkse begroting sinds decennia te maken, zoals Mark Rutte terecht opmerkte. Maar ik zeg daar wel wat bij. Ik verwacht dat het komende jaar weer. En het feit dat de dieselprijzen stijgen mag niet betekenen dat de lage en middeninkomens daar de dupe van worden. Ik reken op het PvdA smaldeel in het kabinet dat dat niet gaat gebeuren!

Partijgenoten,

Ik zei het al, we zijn op weg. Politiek is vechten. Wat je vandaag hebt bereikt is de basis om morgen mee verder te gaan.

En ja,

- politiek is dus ook draagvlak zoeken in het parlement.
- Politiek bestaat bij het zoeken van meerderheden zoeken.
- En ja, dat zoeken we ook bij de SP.

Niet zo schrikken dus, als ik een keer een kopje koffie met Jan Marijnissen drink. Wees gerust. Ik sla niet zo snel op hol. En ik wacht zeker niet op Jan. Dat heeft ook weinig zin.

Want ondanks hun grote verkiezingsoverwinning is de *SP Nu, de SP van Nu even niet* geworden.

Ja, verantwoordelijkheid nemen vereist lef. Dat vereist ballen. Nou, Jan, laat die ballen dan nu maar in de oppositie zien. En steun ons om mensen aan het werk te helpen. En hetzelfde zeg ik tegen Femke Halsema, die zo graag mijn linkse zusje wil zijn. En partijgenoten. Nou wil het toeval dat ik altijd al een zusje heb gewild...Dus ze is welkom. Maar ook voor Femke gold dat toen het er op aan kwam, ze niet mee wilde doen. Fijn dat ze dat nu wel wil!

Partijgenoten, geen misverstand.

Onze polemieken ligt op rechts. Bij Rita Verdonk, Bij Geert Wilders en ook bij Mark Rutte die zich inmiddels helemaal aan het neoliberalisme heeft opgeknoopt.

De PvdA juist in deze tijd.

- De PvdA juist in deze tijd! Omdat, iedereen die kan werken een kans verdient.
- De PvdA juist in deze tijd! Omdat mensen die echt niet mee kunnen komen bescherming moeten krijgen.
- De PvdA juist in deze tijd! Omdat, wij iedere dag in de frontlinie voor deze idealen strijden.

Dat geloof in onze partij moeten we hebben. En iedereen die denkt dat het gedaan is met de PvdA, die zal raar op zijn neus kijken.

Dat geloof is géén droom. Ik loop niet met mijn hoofd in de wolken.

We spelen een zware wedstrijd, maar we staan op het veld. Met de poten in de modder.

En daar staan we met zijn allen. Met een geweldige fractie.

Met Khadija Arib, Marianne Besselink, Luuk Blom, Samira Bouchibti, Lea Bouwmeester, Jan Boelhouwer, Martijn van Dam, Staf Depla, Marjo van Dijken, Angelien Eijsink, Chantal Gillard, Ton Heerts, Pierre Heijnen, Lutz Jacobi, Paul Kalma, Margot Kraneveldt, Atje Kuiken, John Leerdam,

Lia Roefs, Hans Spekman, Pauline Smeets, Paul Tang, Jacques Tichelaar, Anja Timmer, Eelke van der Veen, Gerdi Verbeet, Roos Vermeij, Mei Li Vos, Harm Evert Waalkens, Agnes Wolbert en mijn vice voorzitter Jeroen Dijsselbloem.

En natuurlijk ook met mijn secretaris agitatie en propaganda Diederik Samsom.

En we staan daar met ons PvdA-smaldeel in het kabinet. Maar ook met al die wethouders en al die raadsleden in het land. Want ook dát is de kracht van de PvdA dat we nog nooit, nog nooit zo sterk zijn geweest in de steden.

En natuurlijk ook met Lilianne Ploumen haar partijbestuur en de mensen in Amsterdam. Laat ik die nou eens bedanken. En al die kracht die zetten we in voor de mensen die op de PvdA rekenen. Die belofte breken we niet.

Partijgenoten,

Ik ga afronden

ik ben er van overtuigd dat ik niet de enige ben die er in gelooft dat we mensen met een handicap aan goed werk kunnen helpen.

En ik ben er van overtuigd dat ik niet de enige ben die gelooft dat de vrouwen en meisjes van Afghanistan onze solidariteit keihard nodig hebben.

En ik ben er van overtuigd dat ik niet de enige ben die gelooft dat je kinderen voor hun 4e jaar spelenderwijs Nederlands kunt leren.

Én ik ben er van overtuigd dat we heel veel mensen weer in onze idealen kunnen laten geloven.

Samen kunnen we dat.

We zijn onderweg.

En we beginnen nu pas echt.

Dank u wel.